

מדור הבחינות

מינהל הסטודנטים

מספר סידורי 1086687

שם לבל! השוליים יחתכו לפני הסריקה. לכן, תל איסור מוחלט לכתוב כאן.

מס' מח' 31:

שנת: תשע"א סמסטר: 2 מועד: 1 מטלה: 1
קורס: 83 459 01 הנדסת תוכנה

המחברת נבדקה ביום: _____

הציון: _____

חתימת המרצה: _____

מס' סידורי _____ מתוך _____ מחברות

הוראות לנבחן

- הבחינה. תלמיד שעזב את האולם אחרי חלוקת השאלונים או לא מסר את מחברתו עד תום הבחינה או מסר מחברת ריקה - דינו כדין נכשל. קריאת השאלון מותרת רק לאחר קבלת רשות המשגיח/ה.
- יש לכתוב את התשובות בדיו, בכתב ברור ונקי על עמוד אחד של כל דף. אין לכתוב בשוליים, הכותב טיוטה יקדיש לה את הצד הימני של המחברת ואת ההעתקה הנקיה יכתוב בצד השמאלי. את הטיוטה יש למחוק בהעברת קו. אסור לתלוש דפים מן המחברת.
- עבר הנבחן על תקנות הבחינות, תשלל ממנו הרשות להמשיך בבחינה, והוא יועמד לדין משמעתי.
- משך זמן הבחינה מצויין בראש השאלון. עם הודעת המשגיח/ה כי תם הזמן, על הנבחן להפסיק את הבחינה, למסור את המחברת עם השאלון ולצאת מאולם הבחינה. מחברת שלא נמסרה בתום ההודעה לא תיבדק.
- אחזקת מכשיר טלפון סלולרי (אפילו סגור) ברשות הנבחן, מביאו מיידיית לפסילת הבחינה.

בהא/3ה

- עליך להבחן בחדר בו הנך רשום.
- הנח ליד המשגיח בבחינה את חפצך האישיים כגון: תיקים, ספרים, מחברות, מכשירים סלולריים, קלמרים וכו'.
- אסור להחזיק בהישג יד חומר הקשור לבחינה/לקורס אלא אם הותר הדבר בכתב על ידי המרצה ורק בהתאם למותר.
- מסור למשגיח/ה על הבחינה תעודת זהות וכרטיס נבחן חתום ותקף לסמסטר בו מתקיימת הבחינה.
- היציאה לשירותים במהלך הבחינה אסורה בהחלט. נשים בהריון ונבחנים באישור מתאים רשאים לבקש מהמשגיח/ה לצאת. היציאה בליווי המשגיח/ה ובהתאם לנוהלי האוניברסיטה.
- נבחן היוצא ללא רשות מחברתו תפסל ותועבר לוועדת משמעת.
- יש להישמע להוראות המשגיח/ה. אין לעזוב את חדר הבחינה ללא קבלת רשות. חל איסור מוחלט לפנות לנבחנים אחרים בכל עניין ודבר. בכל עניין פנה למשגיח/ה.
- בתחילת הבחינה מלא את פרטיך האישיים ע"ג המחברת. תלמיד שקיבל לידיו שאלון ואין ברצונו להיבחן, חייב להמתין 1/2 שעה בכיתה מתחילת

ועדת המשמעת מזהירה!

נבחן שיימצאו ברשותו חומרי עזר

אסורים או ייתפס בהעתקה,

ייענש בחומרה עד כד

הרחקתו מהאוניברסיטה.

שנה"ל _____ סמסטר 2 מועד 2

מס' קורס 83-459-01

מחלקה _____ תאריך 2011

המרצה _____

מבחן חלק (אם הבחינה בשני חלקים) _____

הוראות לנבחן בנושא סריקה:

אין לכתוב במחברת בעפרון. יש לכתוב בעט בצבע כחול כהה או שחור בלבד. אין להשתמש בנוזל מחיקה (טיפקס). אין לכתוב בשוליים משני צידי הדף. מחברת בכתב מרושל משפיעה על תוצאות הסריקה.

שם הסטודנט _____

מס' ת"ז _____

מחלקה _____

מספר קורס 83-459-01

תאריך 2011 שעה 12:00

שם המרצה _____

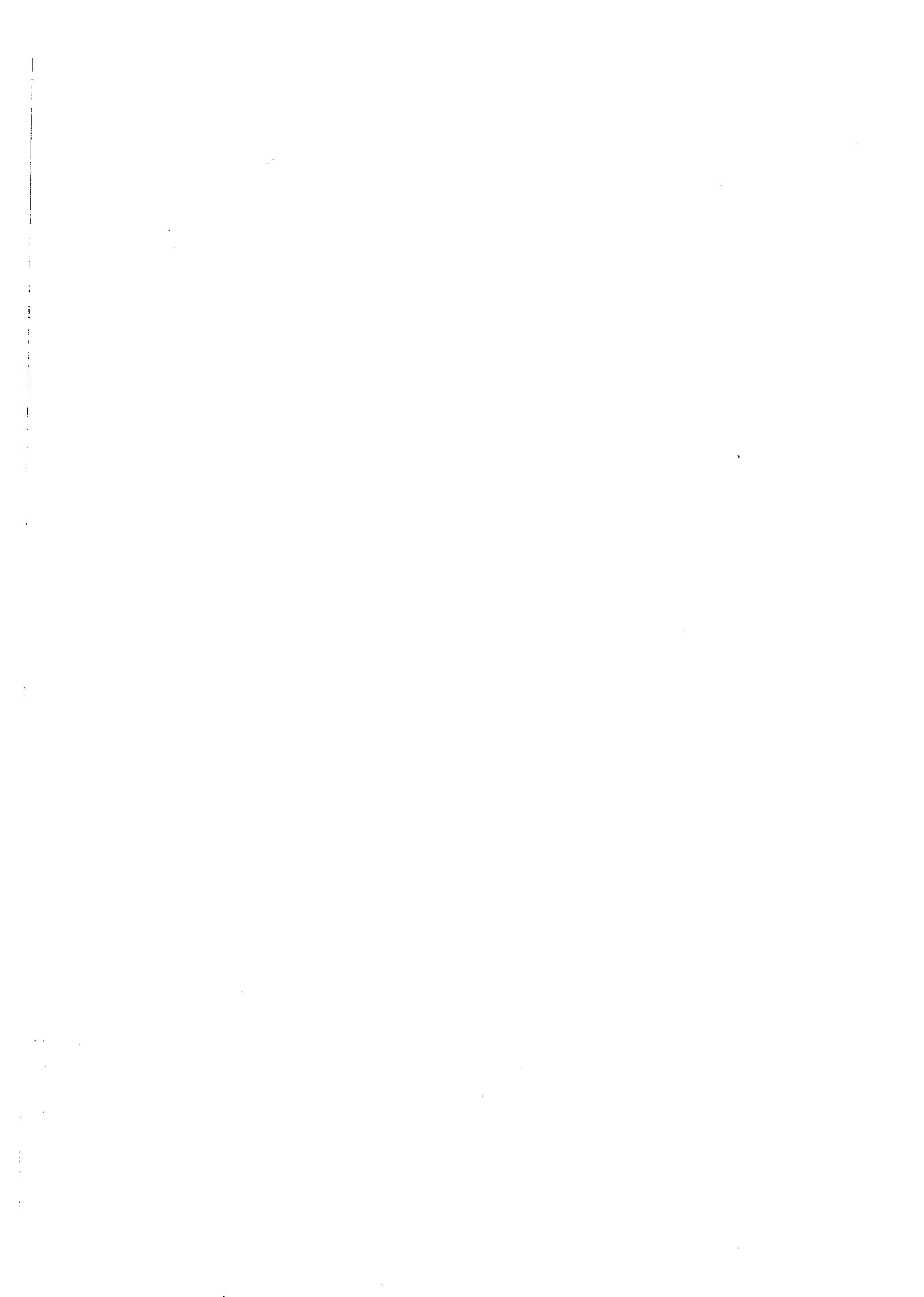
מספר סידורי 1086687

שובר השתתפות בבחינה

מס' המדבקה _____

מחברת מס' _____ מתוך _____ מחברות

שם המשגיח _____

ועדת המשמעת מזכירה!
נבחן שימצאו ברשותו חומרי
עזר אסורים או יתפס בהעתקה
יענש בחומרה עד כדי הרחקתו
מהאוניברסיטה.

1

בחינת מועד א' הנדסת תוכנה, אביב תשע"א (יולי 2011)

הנדסת תוכנה 83-459
סמסטר ב' תשע"א – מועד א'

שם (לא חובה) 31
ת.ז. _____

משך הבחינה שעתיים וחצי.
המבחן בחומר סגור.
על כל התשובות להיות מנומקות, תשובה סופית ללא דרך לא תתקבל.
התחל/י כל שאלה בעמוד חדש

ב ה צ ל ח ה !

שאלה 1

עבור המשתנים הטבעיים n ו m , הוכיחו:

```
P <= n:=n+1.  
if n=10 then ok  
else (m:=m-1. P)  
where P = m:=m+n-9. n:=10
```


שאלה 2

עליכם לתכנן מערכת לעיבוד קבצים מסוגים שונים הנמצאים במחיצות תחת מחיצת מוצא נתונה. סוגי הקבצים הם:

1. קבצי txt, וקבצי doc הניתנים לעריכה טקסטואלית (ע"י תוכנות שונות) למאק ולליניק
2. קבצים גרפיים, אותם ניתן רק למחוק או להעתיק
3. קבצי מערכת מסוג sys אותם לא ניתן לערוך או למחוק (נין יק להתייך).
4. מחיצות (directories) הינן קבצים מסוג מסוים למאק, ליניק, למאק

המשתמש גם יכול לבצע פעולות מסוימות על כל הקבצים, כאשר פעול שאינה מוגדרת לסוג קובץ מסוים, אינה מבוצעת

- א. באילו design patterns כדאי להשתמש במערכת הנ"ל.
- ב. ציירו דיאגרמה של מבנה התוכנה ליצוג הנתונים הנ"ל.

$$\frac{20}{80}$$
שאלה 3

עליכם לתכנן מערכת ניהול קורסים חדשה עבור אוניברסיטת בר אילן. יש להביא בחשבון את הנתונים הבאים:

א. חלק מהקורסים (כגון קורסי היהדות) ניתנים ליותר מפקולטה אחת, כך שיותר ממזכירות אחת נגשת לפרטי אותו קורס בו זמנית. לכל פקולטה הקצאת תלמידים משלה, כך שאינו צורך לטפל בהתנגשויות אפשריות.

ב. קיים database מרכזי יחיד של נתוני הקורסים, כך שכל מזכירות תואר ראשון פונה אך ורק אליו.
ג. לכל הקורסים יש רשימת תלמידים, אך לחלקם יש בחינה סופית בעוד שלאחרים יש עבודה סופית.
ד. ניתן לקרוא את רשימת הקורסים ופרטי מידע כלליים כגון שעת הקורס ללא צורך לטעון את רשימת כלל התלמידים בקורס. רשימה זאת יכולה להטען רק בשעת הצורך.

שאלות:

- א. באילו design patterns יש להשתמש על מנת לממש המערכת הנ"ל.
ב. הצג דיאגרמת תוכנה של החלקים השונים.

private

1

$m, n: \text{nat}$

$P = m := m + n - 9. n := 10$

$P \Leftarrow n := n + 1.$

if $n = 10$ then ok

else $(m := n - 1. P)$

~~Process P and P with P with P~~

$P = m := m + n - 9. n := 10$

need $n = 10$

$P = m := m + n - 9. m' = m \wedge n' = 10$ | substitution

$P = (m' = m + n - 9) \wedge (n' = 10)$

$m' = m + n - 9 \wedge n' = 10 \Leftarrow n := n + 1. \text{if } n = 10 \text{ then ok else } (m := n - 1. P)$

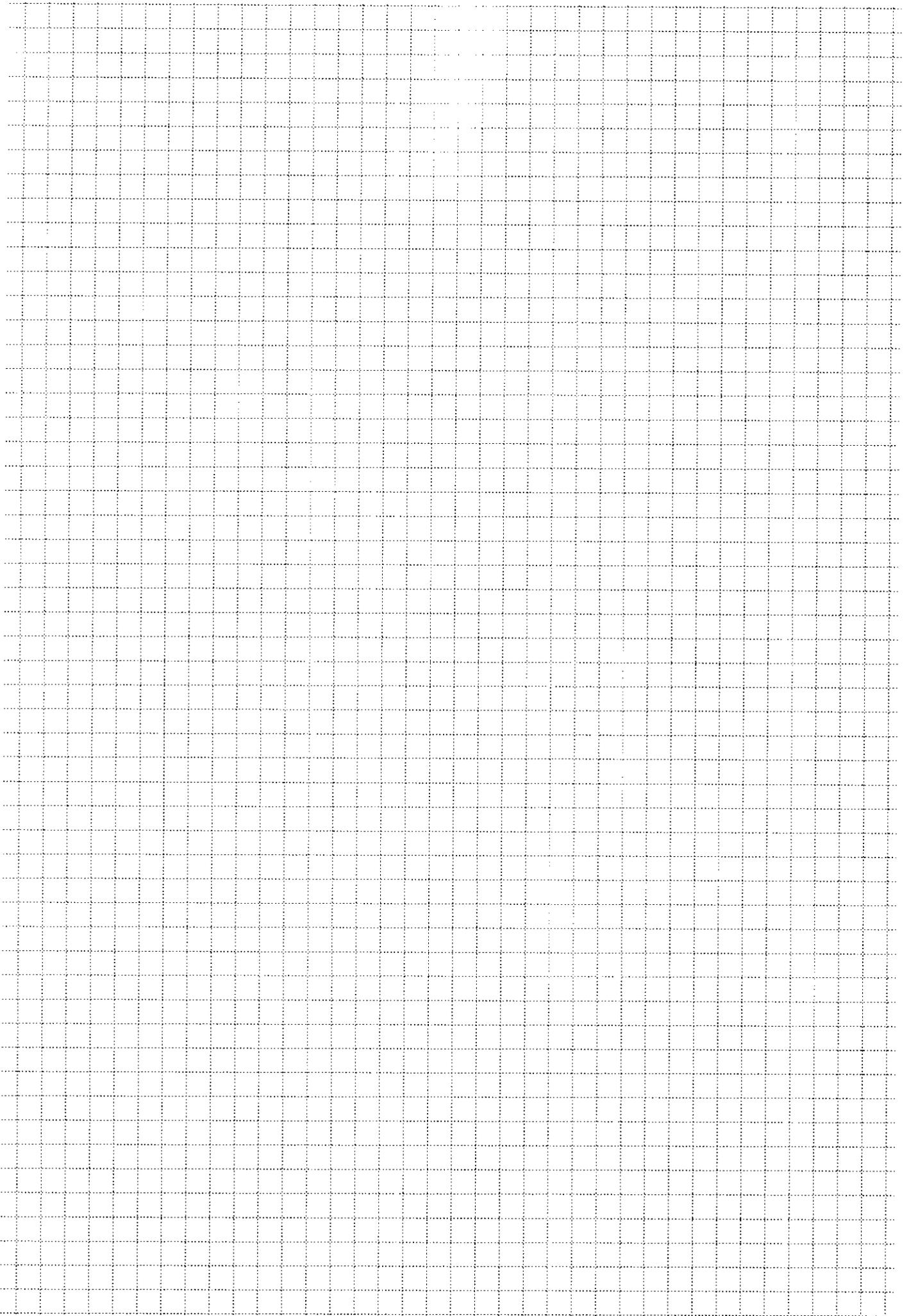
~~$n = 10 \wedge n' = n \wedge m' = m$~~

$m' = m + n - 9 \Leftarrow n := n + 1. n = 10 \wedge n' = n \wedge m' = m$

$m' = m + n - 9 \Leftarrow n := n + 1. n = 10 \wedge m' = m$

used 1 $\Leftarrow$ $\Leftarrow$

$\Leftarrow$ $\Leftarrow$ $\Leftarrow$

2

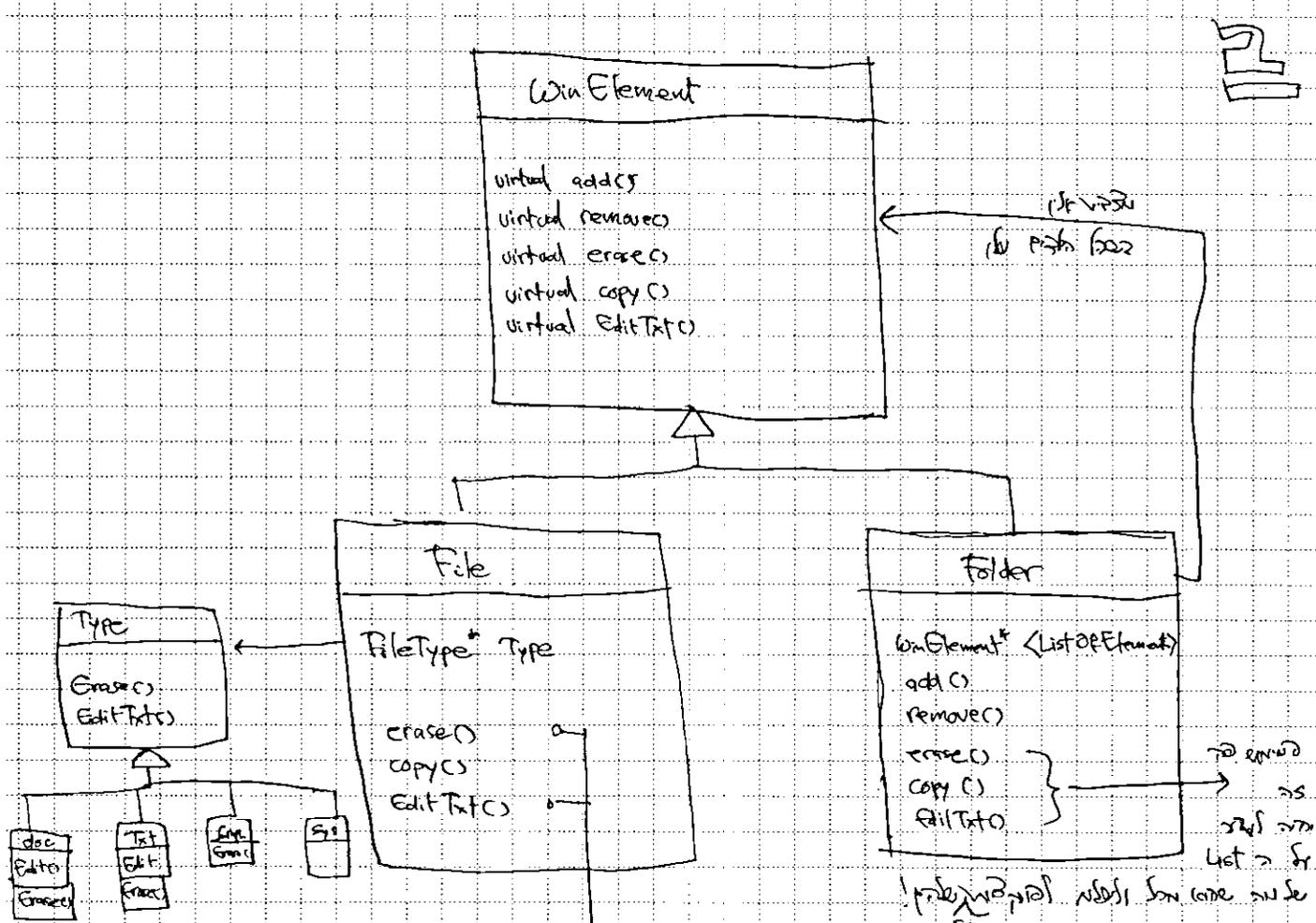
פירוש קצת משהו

הפרק על לוח שולחן, COMPOSITE design pattern 2 עמודים

הוא מפרט את הנהגת הפרק על ובו מפרט File ו- Folder

הוא מפרט את הפרק על לוח שולחן - ובו מפרט Folder - ראה

הוא מפרט את הפרק על File ו- Folder ומפרט את STRATEGY 2 עמודים

הוא מפרט את הפרק על File ו- Folder ומפרט את STRATEGY 2 עמודים

editText + Erase
 הפרק מפרט את הנהגת הפרק על ובו מפרט File ו- Folder
 override for
 (א) : לוח שולחן
 הפרק מפרט את הפרק על File ו- Folder ומפרט את STRATEGY 2 עמודים

הקדמה לאישור: 3

התייחסתי בקולנו פה פה נעים לכן לזה
משהו משהו נהנה מההקדמה
אפשר לראות את זה למעשה
אפשר גם להקדים משהו.

3) Singleton Pattern

SINGLETON - database פרט אחד בלבד

design pattern למה שיש database אחד בלבד

STRATEGY design pattern - פתרון של בעיה באמצעות אלגוריתם אחד

כל בעיה שיש לה פתרון אחד בלבד

PROXY - ממשק שיש לו פונקציות

אשר הן נשלחות לבעל הממשק

ABSTRACT FACTORY - ממשק שיש לו פונקציות

אשר הן נשלחות לבעל הממשק

יש להם פונקציות משותפות

2) Factory Method

ממשק אחד

public class DataBase {

private DataBase();

private static DataBase DATABASE = NULL;

~~private static int COURSE;~~

public DataBase GetDatabase {

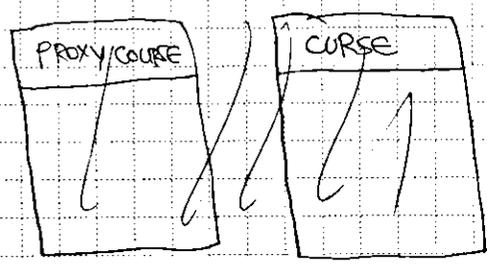
if (DATABASE == NULL)

DATABASE = new DataBase();

return DATABASE;

}

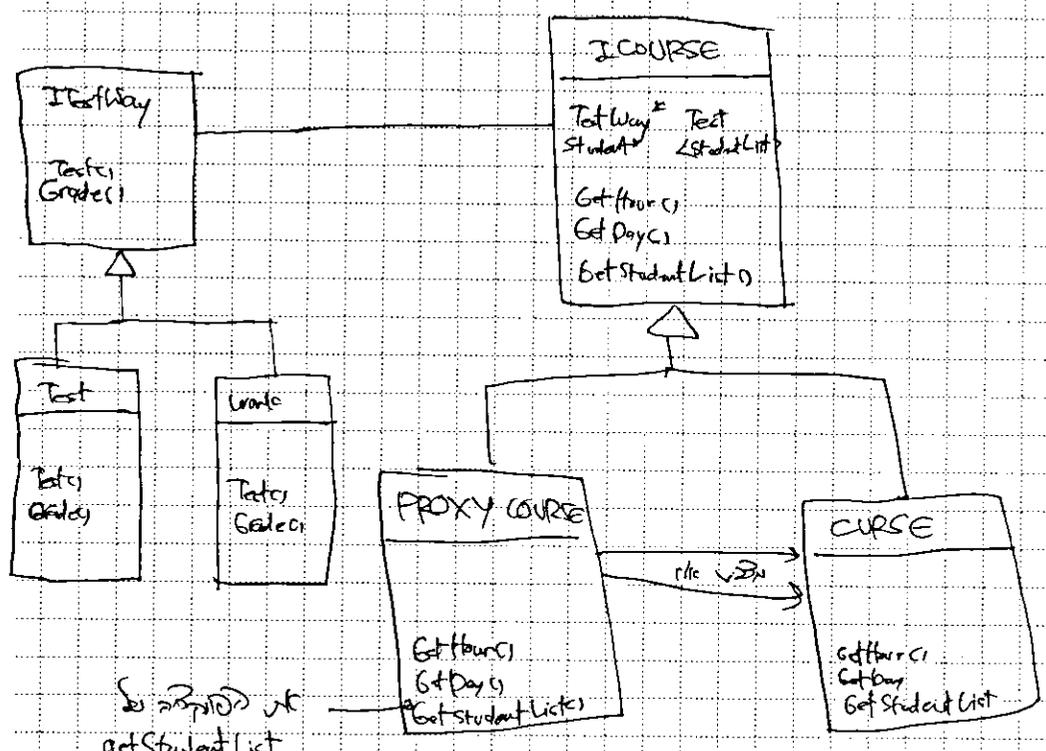
3

יש להם פונקציות

יש להם פונקציות

הערה ב 205

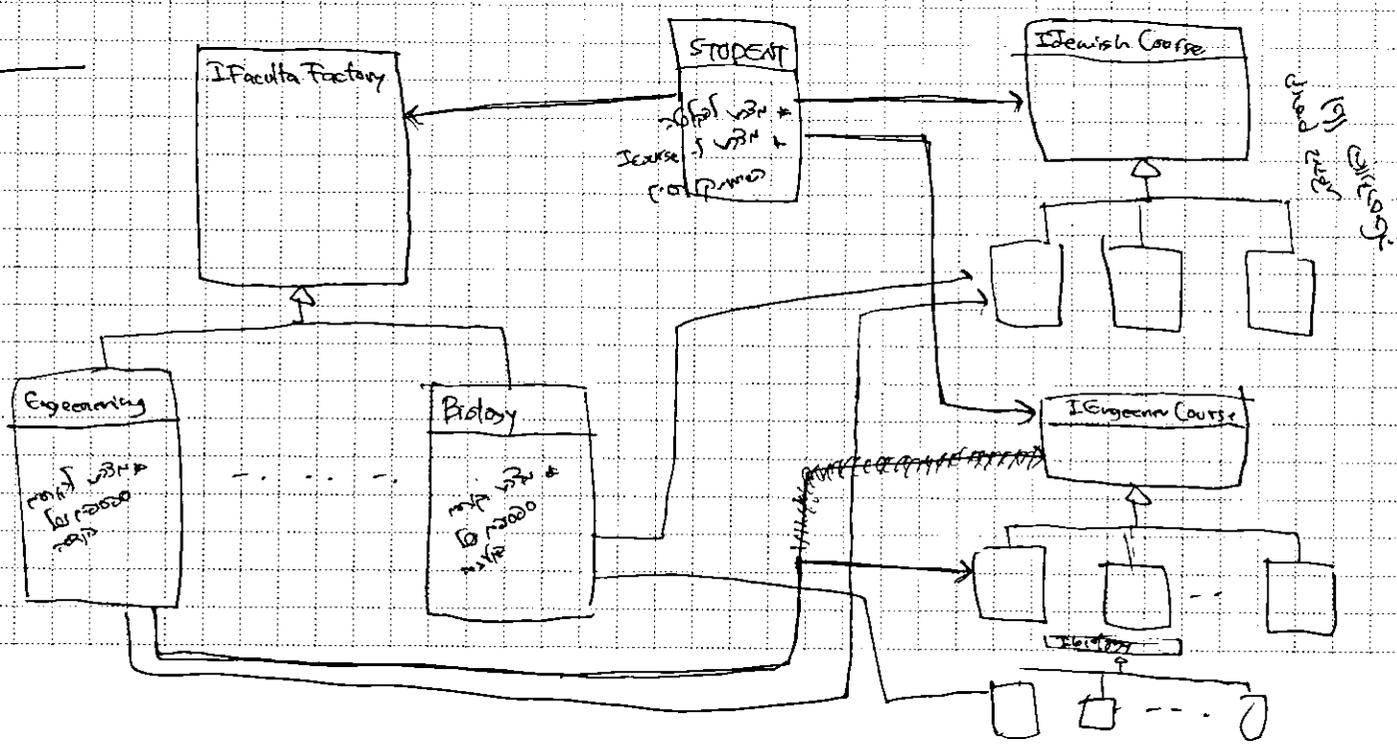

הוא עוזר ל-
 הן את
 !!

היא עוזרת ל-
 getStudentList
 :emp)
 course.getStudentList
 את (היא עוזרת ל-)
 (היא עוזרת ל-)

הוא עוזר ל-
 את

(הוא עוזר ל-)
 את
 [הוא עוזר ל-]

1

$P \Leftarrow n := n + 1.$

IF $n = 10$ THEN OK
ELSE ($m := m - 1, P$)

~~$n := n + 1, n \neq 10 \wedge n' = n \wedge m' = m$ / substitution~~

~~$n := n + 1, n = 10 \wedge n' = n + 1 \wedge m' = m$~~

~~$n := n + 1, n = 10 \wedge n' = n + 1 \wedge m' = m + 1$~~

~~$n := n + 1, n = 10 \wedge n' = n + 1 \wedge m' = m - 1$~~

~~$n := n + 1, n = 10 \wedge n' = n + 1 \wedge m' = m$ / Good~~

~~$n := n + 1, n = 9 \wedge n' = n + 1 \wedge m' = m$ / n is not 10~~

~~$n := n + 1, n = 10 \wedge m' = m$ / n is not 10~~

~~$n := 10$~~

~~$n := n + 1, n \neq 10 \wedge m' = m - 1, n' = n \wedge m' = m + n - 9$ / substitution~~

~~$n := n + 1, n \neq 10 \wedge n' = n \wedge m' = m + n - 10$~~

$m := m - 1, P$ // $P \Leftarrow 23$

$m := m - 1, n = 10 \wedge m' = m + n - 9$ // substitution

$n' = 10 \wedge m' = m - 1 + n - 9$ // Good

$n' = 10 \wedge m' = m + n - 10$

$P \Leftarrow n := n + 1.$

IF $n = 10$ THEN OK
ELSE ($n' = n + 1 \wedge m' = m + n - 10$)

~~$P \Leftarrow$ IF $n = 10$ THEN OK~~

~~ELSE ($n' = n + 1 \wedge m' = m + n - 10$)~~

$P \Leftarrow$ IF $n = 9$ THEN OK

ELSE ($n' = n + 1 \wedge m' = m + n - 9$)

←
OKEN $n = 10$

P Good

$P \Leftarrow m := m + n - 9, n' = 10$ / $n = 10$

$m := m + n - 9, n = 10 \wedge m' = m$ / substitution

$P = n' = 10 \wedge m' = m + n - 9$

OKEN ON $n = 10$ Good

ELSE $n = 9$

$n = 10$

Good $n = 10$ use $n = 10$

Good $n = 10$ use $n = 10$ ←

Good $n = 10$ use $n = 10$

$P \Leftarrow (A \wedge n=9 \text{ THEN } SE$
 $ELSE (w' = n+1 \wedge m' = m+n-9))$
 $n' = n \wedge m' = m+n-9 \Leftrightarrow n=9 \wedge w' = n \wedge m' = m+n-9$
 $w' = n \wedge m' = m+n-9 \Leftrightarrow w' = 9 \wedge m' = m$
 $n' = n \wedge m' = m+n-9 \Leftrightarrow n=9 \wedge w' = n+1 \wedge m' = m+n-9$

$P \Leftarrow w' = n+1$

IF $n=10$ then $w = n \wedge m' = m$
 ELSE $(w' = 10 \wedge m' = m+n-10)$

(Substitution
 $n = n+1$
 for
 $n=9$

$P \Leftarrow$ IF $n+1=10$ then $w' = n+1 \wedge m' = m$

ELSE IF $n+1 \neq 10$ then $(w' = 10 \wedge m' = m+n+1-10)$

$P \Leftarrow$ IF $n=9$ THEN $(w' = n+1)$

ELSE $(w' = 10 \wedge m' = m+n-9)$

$n' = 10 \wedge m' = m+n-9 \Leftrightarrow n=9 \wedge w' = n+1 \wedge m' = m$

(Substitution
 $n = n+1$

$n' = 10 \wedge m' = m+n-9 \Leftrightarrow w' = 10 \wedge m' = m$

$n' = 10 \wedge m' = m+n-9 \Leftrightarrow n=9 \wedge w' = n+1 \wedge m' = m$

$w' = 10 \wedge m' = m+n-9 \Leftrightarrow w \neq 9 \wedge w' = 10 \wedge m' = m+n-9$

$(a \wedge b \Rightarrow a)$ $a \wedge b \Rightarrow a$

$w' = 10 \wedge m' = m+n-9 \Leftrightarrow$
 $\underbrace{w' = 10}_a \wedge \underbrace{m' = m+n-9}_b \Leftrightarrow \underbrace{w \neq 9 \wedge w' = 10}_a \wedge \underbrace{m' = m+n-9}_a$

$P \Leftarrow w' = n+1$
 IF $n=10$ then OK
 else $(w' = m-1, P)$

$P \Leftarrow V$

~~$P \Leftarrow n := n + 1.$
IF $n = 20$ then OK
ELSE (un. = m. P)~~

~~$P = m := m + n = 9, n = 10$ // ~~was was~~
 $P = m := m + n - 1, m' = m \wedge n' = 10$ // ~~subtrah~~
 $P = m' = m + n \wedge n = 10$~~

$$R \Leftarrow n := n + 1. n' = 0. n \neq 10 \wedge (n' = 10 \wedge m' = m + n - 10)$$

$P \Leftarrow n := n + 10$
 IF $n = 10$ THEN OK
 ELSE $(m := m - 1, P)$

$P = m := m + n - 9, n := 10$ // not valid

$P = m := m + n - 9, m' = m \wedge n' = 10$ // solution

$P = \underbrace{m' = m + n - 9}_{P'} \wedge \underbrace{n' = 10}_{P''}$

$P' \Leftarrow n := n + 10$
 IF $n = 10$ THEN OK
 ELSE $(m := m - 1, P')$

~~$m' = m + n - 9 \wedge n' = 10 \Leftarrow n := n + 10$~~
 IF $n = 10$ THEN OK
 ELSE $(m := m - 1, m' := m + n - 1)$

~~$n = n + 10, n = 10 \wedge m' = m \wedge m' = m$~~

~~$m' = m + n - 9$~~

~~$n + 10 = 10 \wedge n' = n + 10, m' = m$~~

~~$n = 0 \wedge n = n + 10, m' = m$~~

~~$m' = m + n - 9 \Leftarrow n' = 10, m' = m$~~

IF $n = 0$ THEN OK // not valid

~~$n = 0 \wedge m' = m \wedge m' = m$~~ //

~~$n' = 0 \wedge m' = m$~~ // not valid

~~$n := 0$~~

~~ELSE $(m := m - 1, m' := m + n - 1)$~~

~~$n > 0 \wedge m := m - 1, m' := m + n - 1$~~

~~$n > 0 \wedge m := m - 1 + n - 1$~~

~~$n > 0 \wedge m' := m + n - 2$~~

~~$n > 10 \wedge m := m - 1, m' = m + n - 1, m := m + n - 9, n := 10$~~

~~$n > 10 \wedge m := m - 1, m' := m + n - 9, m := m + n - 9, n := 10 \wedge m' = m$~~

~~$n > 10 \wedge m := m - 1, m' := m + n - 9, n := 10 \wedge m' = m + n - 9$~~

~~$n > 10 \wedge m := m - 1, n' = 10 \wedge$~~

ELSE $(m := m - 1, m' := m + n - 9, n' = 10)$

$n \neq 10 \wedge (\dots)$

$n \neq 10 \wedge (m := m - 1, m' := m + n - 9, n' = 10 \wedge m' = m)$

$n \neq 10 \wedge (m := m - 1, n' = 10 \wedge m' = m + n - 9)$

$n \neq 10 \wedge (n' = 10 \wedge m' = m - 1 + n - 9)$

$n \neq 10 \wedge (n' = 10 \wedge m' = m + n - 10)$

2

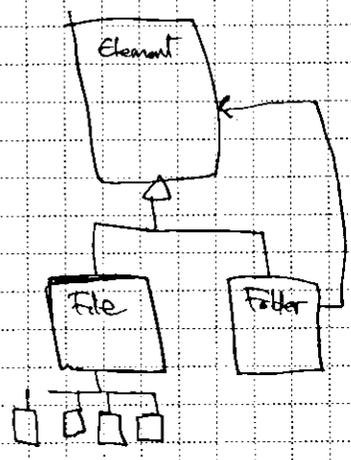
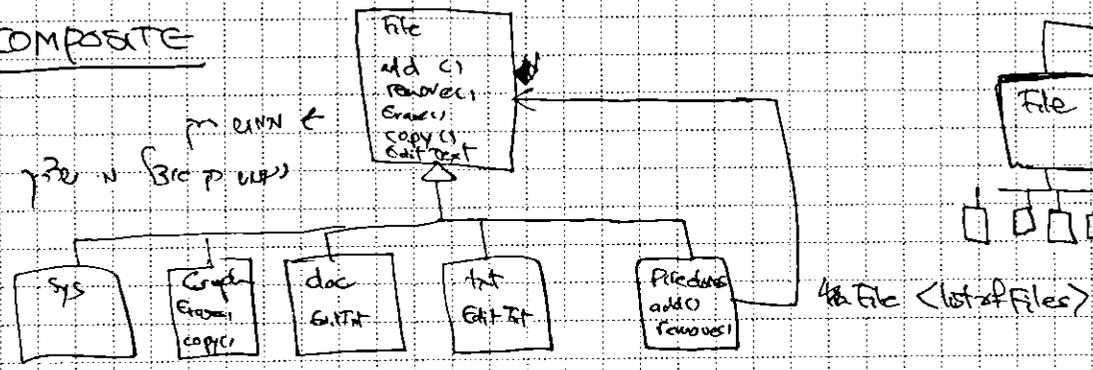
txt, doc
 -factory mns
 EditText()

Graphic Files
 Erase();
 Copy();

Sys

directories

COMPOSITE

? mns

3

Proxy → mns mns bse bse
 m. editText
 p. editText

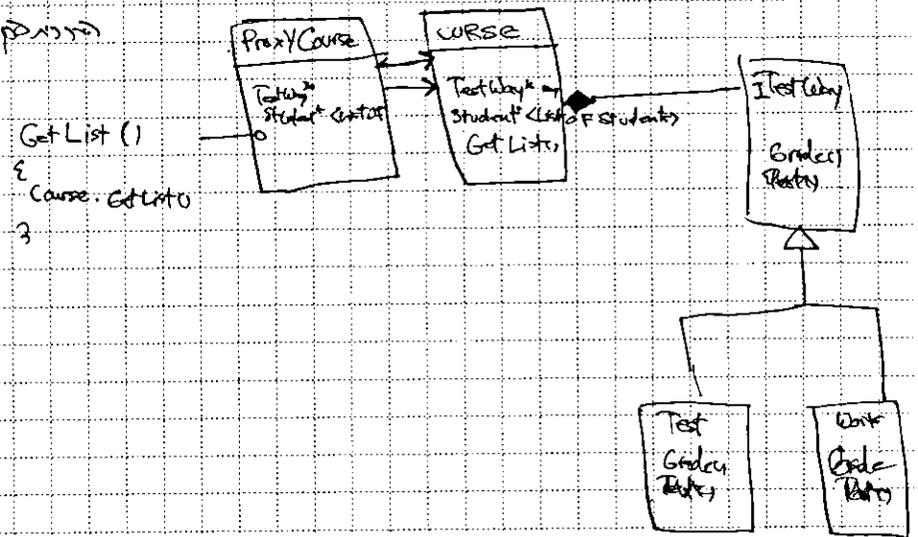
m. editText
PROXY
 p. editText

- 16.1.10
- 16.1.11
- 16.1.12
- 16.1.13
- 16.1.14
- 16.1.15
- 16.1.16
- 16.1.17
- 16.1.18
- 16.1.19

Singleton → database mns mns

Strategy → mns mns mns
 mns/mns

abstract Factory → mns mns

$$m' = m + n - 9 \Leftrightarrow n = m + 9, n \neq 10 \wedge (m = m - 1, m' = m + n - 9)$$

$$\cancel{m' = m + n - 9 \Leftrightarrow n = m + 9, n \neq 10 \wedge (m' = m - 1 \neq m - 9)}$$

$$m' = m + n - 9 \Leftrightarrow n = m + 1, n \neq 10 \wedge (m' = 2m - 10)$$

$$m' = m + n - 9 \Leftrightarrow n + 1 \neq 10 \wedge m' \neq 2m - 10$$

$$\begin{array}{l} \leftarrow \text{not} \\ n \neq 9 \wedge m = 2n - 8 \end{array}$$

